

opusdei.org

A keresztény hivatás

Szent Josemaría szentbeszéde az advent liturgikus időszakáról, amelyet most adunk közre először magyarul.

2021.12.20.

Josemaría Escrivá: A keresztény hivatás (1951. december 2-án, advent első vasárnapján elhangzott szentbeszéd)

1. Gondolom, amikor végiggondoljátok, milyen körülmények kísérték benneteket azon döntésetekben, hogy a hit teljes

megélésére akartok törekedni, hozzám hasonlóan ti is hálát adtok az Úrnak, és bennetek is feléled az az őszinte – hamis alázattól mentes – meggyőződés, hogy semmi érdemünk az egészben. Általában már gyermekkorunkban, keresztény szüleink ajkáról megtanultuk, hogyan fohászkodjunk Istenhez. Később pedig tanáraink, társaink, ismerőseink ezerféleképpen segítettek bennünket, hogy ne veszítsük szem elől Jézus Krisztust.

Egyszer aztán (nem szeretnék általánosítani, nyisd meg szívedet az Úrnak, és meséld el neki történetedet) talán egy barátod, egy hozzád hasonló átlagos keresztény megnyitott előtted egy mélyebb perspektívát, amely új, de egyben régi is, akárcsak az evangélium. Felvetette annak lehetőségét, hogy komolyan elköteleződj Krisztus követése mellett, és apostolok apostolává válj. Talán akkor

elveszítetted a nyugalmadat, és egészen addig nem nyerted vissza, nem alakult benned békévé, míg szabadon, mert kedved lett hozzá – és ez a legtermészetfeletti érv –, igennel nem válaszoltál Istennek. Aztán intenzív, szakadatlan öröm töltött el, mely csakis akkor illan el, ha eltávolodsz az Úrtól.

Nem szeretek kiválasztottokról vagy kiváltságos helyzetű emberekről beszélni, azonban Krisztus az, aki szól, és aki kiválaszt. Ez a Szentírás szava: *elegit nos in ipso ante mundi constitutionem* – mondja Szent Pál – *ut essemus sancti.*¹ Kiválasztott minket a világ megteremtése előtt, hogy szentek legyünk. Tudom, ez nem tesz téged gőgössé, és nem érzed tőle felsőbbrendűnek magad a többi embernél. Ez a kiválasztottság – a meghívás gyökere – kell, hogy legyen alázatod alapja. Mert vajon emléket állítanak-e egy nagy festő ecsetjeinek? Igaz, az ecsetek jó

szolgálatot tettek a mesterművek létrehozásában, az érdem mégis a művészé. Mi, keresztények csak eszközök vagyunk a világ Teremtőjének, minden ember Megváltójának kezében.

2. Az apostolok, hétköznapi emberek

Rám igen bátorítóan hat, amikor az evangélium lapjain lépcsőről lépésre bemutatott előzményre gondolok: az első tizenkettő hivatására. Lassan fogjuk átelmélni, kérve az Úr szent tanúit, hogy úgy tudjuk követni Krisztust, ahogy ők tették.

Azok az első apostolok – akiket igen nagyra tartok és szeretek – emberi mércével mérve nagyon kicsinyek voltak. Társadalmi helyzetüket tekintve – Máté kivételével, aki bizonyára jól keresett, és Jézus kérésére mindent hátrahagyott – halászok voltak: napról napra éltek,

és éjjel dolgoztak, hogy meg tudjanak élni.

A társadalmi helyzetük azonban a legkevesebb. Nem voltak műveltek, még csak nem is voltak túl intelligensek, legalábbis ami a természetfeletti dolgokat illeti. Még a legegyszerűbb példák és hasonlatok is érthetetlenek voltak számukra, ezért a Mesterhez fordultak: *Domine, edissere nobis parabolam.* „Uram, magyarázd meg nekünk a példabeszédet.”² Amikor Jézus egy képet használva a farizeusok kovászára utal, az apostolok úgy értelmezik, hogy nekik tesz szemrehányást amiatt, hogy nem vettek kenyeret.³

Szegények, tudatlanok, és még csak nem is egyszerűek. Saját korlátaikon belül ambiciózusak. Gyakran vitatkoznak arról, hogy ki lesz a legnagyobb, amint Krisztus – az ő gondolkodásuknak megfelelően –

felállítja majd a földön Izrael végső királyságát. Hevesen vitatkoznak abban a magasztos pillanatban – az utolsó vacsora meghittségében –, amikor Jézus épp készül feláldozni magát az emberiségért.⁴

Hitük kevés. Maga Jézus Krisztus mondja.⁵ Látták, ahogy halottakat támaszt fel, meggyógyítja a legkülönfélébb betegségekben szenvedő embereket, megsokszorozza a kenyeret és a halat, lecsendesíti a viharokat, ördögöket űz ki. Egyedül a vezetőnek választott Szent Péter kész a válasszal: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.”⁶ Hitét azonban a maga módján értelmezi, ezért is meri ellenezni, hogy Jézus Krisztus feláldozza magát az emberek üdvösségeért. Jézus kénytelen a következő választ adni neki: „Távozz előlem, Sátán! Botrány vagy nekem, mert nem Isten dolgaival törődsz, hanem az emberekével.”⁷ „Péter

emberi módon gondolkodott – mondja Aranyszájú Szent János –, és arra a következtetésre jutott, hogy mindez [a szenvedés és a halál] nem méltó Krisztushoz, és elítélendő. Jézus ezért megdorgálja, és azt mondja neki: nem, a szenvedés nem méltatlan hozzám. Te azért gondolod, hogy méltatlan, mert testből származó, emberi gondolatokkal érvelsz.”⁸

Ezek a kicsinyhitű emberek talán Krisztus iránti szeretetükkel tűntek ki? Kétségtelenül szerették, legalábbis szavakkal. Olykor hagyták, hogy elragadja őket a lelkesedés: „Menjünk mi is, haljunk meg vele együtt!”⁹ Az igazság órájában azonban mind el fog menekülni, kivéve Jánost, aki valóban tettekkel szeretett. Csak ez a tizenéves fiú, az apostolok legfiatalabbja marad a keresztnél. A többiek nem érezték azt a fajta szeretetet, mely erős, mint a halál.¹⁰

Ezek az Úr által kiválasztott tanítványok. Így választja ki őket Krisztus. Így néztek ki, még mielőtt a Szentlélekkel eltelve az egyház oszlopaivá váltak volna.¹¹ Hétköznapi emberek hibákkal, gyengeségekkel, akiknek csak a szája jár, Jézus mégis meghívja őket, hogy emberhalászokká¹², társmegváltókká, Isten kegyelmének közvetítőivé tegye őket.

3.

Valami hasonló dolog történt velünk is. Nem lenne nehéz családunkon, baráti és ismerősi körünkön belül – nem említve a világ nyújtotta mérhetetlenül széles panorámát – megannyi olyan embert találnunk, akik nálunk sokkal méltóbbak Krisztus hívásának befogadására. Egyszerűbbek, bölcsebbek, befolyásosabbak, fontosabbak, hálásabbak, nagylelkűbbek.

Ezekre a pontokra gondolva
elszégyellem magam, azonban arra is
rájövök, hogy emberi logikánk nem
magyarázza meg a kegyelmi
dolgokat. Isten általában erőtlén
eszközöket keres, hogy világosan
látszódjék, hogy a mű az övé. Szent
Pál remegve gondol vissza
meghívására: „Mindnyájuk után
pedig mint koraszülöttnek, megjelent
nekem is. Mert én a legkisebb vagyok
az apostolok között, arra sem vagyok
méltó, hogy apostolnak nevezzenek,
mert üldöztem Isten egyházát.”¹³ – Így
ír a tarzusi Pál, egy olyan
személyiséggel és lendülettel bíró
ember, akit a történelem csak
nagyobbá tett.

Nekünk nincs semmiféle érdekünk –
mondtam már nektek –, ugyanis
hivatásunknak alapvető része
nyomorúságunk ismerete, továbbá a
tudat, hogy a lelket megvilágító
fények – a hit –, a szeretet, amellyel
szeretünk és a vágyakozás, amely

megtart minket – a remény – mind Isten ingyenes ajándékai. Ezért ha nem növekszik bennünk az alázat, szem előtt veszítjük az Isten általi kiválasztottság célját: *ut essemus sancti*, a személyes életszentséget.

Az alázatból kiindulva pedig végre megérthetjük az isteni hívás csodálatos voltát. Krisztus keze egy búzamezőből ragadott ki minket: a magvető sebzett kezébe szorítja a maréknyi búzát. Krisztus vére megfürösztö és átítatja a magot, majd az Úr a levegőbe szórja a búzát, hogy az meghalván életté váljon, és a földbe temetkezve számos alanykalásznak adhasson életet.

4. Ideje az ébredésnek

Aszentlecke arra emlékeztet minket, hogy apostoli megbízatásunkat új lélekkel, lelkesen, éberén kell betöltenünk. „...itt az óra, amikor fel kell kelni az álomból. Most ugyanis az üdvösség közelebb van

már hozzánk, mint amikor hívők lettünk. Az éjszaka előrehaladt, a nappal pedig elközelgett. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit, és öltük magunkra a világosság fegyvereit.”¹⁴ —

Azt fogjátok mondani nekem, hogy ez nem könnyű, és igazatok is lesz. Az ember ellenségei – akik nem akarják, hogy szent legyen – igyekeznek megakadályozni az új életet: azt, hogy Krisztus lelkületét öltük magunkra. Sehol sem találtam jobb felsorolást a keresztény hűség akadályairól, mint Szent Jánosnál: *concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum et superbia vitæ*, vagyis „minden, ami a világon van, a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége”.¹⁵ —

5.

A test kívánsága nem csak az érzékek rendezetlen hajlamát jelenti úgy általában, és még csak nem is a

szexuális étvágyat, amelyet rendezni kell, és amely önmagában nem rossz, ugyanis egy megszentelhető és nemes emberi valóság. Láthatjátok, hogy emiatt én sosem beszélek tisztátalanságról, csakis tisztaságról, Krisztus szavai ugyanis mindenkire vonatkoznak: „Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják Istent.”¹⁶ Isteni meghívásból egyeseknek a házasságban kell megélniük ezt a tisztaságot, másoknak az emberi szerelemről lemondva, hogy egyedül Isten szerelmét viszonzózzák nagy szenvedéllyel. Egyikük sem rabja az érzékiségnek, hanem saját testének és szívének ura, hogy áldozatos lélekkel ajándékozhasa magát másoknak.

A tisztaság erényéről beszélve gyakran teszem hozzá a *szent* jelzőt. A keresztény tisztaság, a *szent* tisztaság nem a *tiszta* és makulátlan állapotunk felett érzett büszkeség.

Inkább annak tudata, hogy agyagból van a lábunk,¹⁷ még akkor is, ha Isten kegyelme napról napra kiszabadít minket az ellenség csapdáiból. A kereszténység eltorzításának tartom, amikor egyesek ragaszkodnak ahhoz, hogy szinte kizárólag erről a témáról írjanak vagy prédikáljanak, megfeledkezve más, a keresztények és általában az emberek közötti együttélés szempontjából is létfontosságú erényekről.

A szent tisztaság nem az egyetlen és nem is a legfőbb keresztény erény, a megszentelődésünkért tett mindennapi erőfeszítéseink szempontjából azonban nélkülözhetetlen, és ha nem óvjuk, akkor nem tudjuk átadni magunkat az apostolkodásnak. A tisztaság annak a szeretetnek a következménye, amellyel lelkünket és testünket, képességeinket és érzékeinket az Úrnak adtuk. Nem tagadás, hanem örömteli igenlés.

Mint mondtam, a test kívánsága nem kizárólag az érzékek rendezetlenségét jelenti, hanem a kényelmet, az Istenre hangoltság hiányát is, ami arra késztet, hogy a könnyebb, az élvezetesebb, a rövidebbnek tűnő utat keressük akár az Isten iránti hűség kárára is.

Ha így cselekednénk, azzal feltétel nélkül alávetnénk magunkat az egyik ilyen törvénynek, a bűn törvényének, amitől szent Pál óva int bennünket: „Így tehát én, aki a jót akarom tenni, azt a törvényt találom, hogy a rossz áll hozzám közel; mert belső emberi voltom szerint gyönyörűségemet találom Isten törvényében, de más törvényt érzek tagjaimban, s ez küzd értelmem törvénye ellen, és a bűn törvényének foglyává tesz (...).

Infelix ego homo! Ó, én szerencsétlen ember! Ki szabadít meg e halálnak testétől?”¹⁸ Hallgassátok meg, mit válaszol az apostol: „Hála legyen

Istennek, Jézus Krisztus, a mi Urunk által!”¹⁹ Harcolhatunk és harcolnunk is kell a test kívánsága ellen, mert ha alázatosak vagyunk, mindig megkapjuk majd az Úr kegyelmét.

6.

A másik ellenség – ahogy Szent János fogalmaz – a szemek kívánsága, egy mélyen gyökerező mohóság, amely arra készítet bennünket, hogy egyedül azt értékeljük, amit meg lehet érinteni. Szemek, amelyek csak a földi dolgokra szegeződnek. Szemek, amelyek éppen emiatt képtelenek felismerni a természetfeletti valóságokat. A Szentírás kifejezésével tehát utalhatunk az anyagi javak iránti mohóságra, de arra a torzulásra is, mely miatt mindazt, ami körülvesz bennünket – a többi embert, életünk és korunk eseményeit – csakis emberi módon szemléljük.

A lélek szemei elhomályosulnak. Az értelem úgy véli, önmagában, Istentől eltekintve is képes megérteni mindent. Alattomos kísértés ez, mely annak az értelemnek a méltóságában keres oltalmat, melyet Atyánk, az Isten adott az embernek, hogy megismerje és szabadon szeresse őt. E kísértés vonzásában az emberi értelem a világmindenség középpontjának képzele magát, újból megmámorosodik a gondolattól, hogy „olyanok lesztek, mint az istenek”,²⁰ és önmaga iránti szeretetétől megittasodva hátat fordít Isten szeretetének.

Ily módon könnyen lehet, hogy létünket teljes mértékben a harmadik ellenségnek, a *superbia vitæ*nek adjuk át. Nem csupán a hiúság vagy az önszeretet múltó gondolatáról van itt szó, hanem az önhiúság általános állapotáról. Ne áltassuk magunkat, ugyanis ez a legnagyobb rossz és minden

eltévelyedés gyökere. A gőg ellen folyamatosan küzdeni kell. Nem véletlenül mondják, hogy ez a szenvedély csak egy nappal az utolsó ember halála után pusztul el. A farizeus gőgje ez, akit Isten nehezen tud megigazulttá tenni, mivel az önkény sorompójába ütközik nála. Ez a fajta felfuvalkodottság a többi ember megvetéséhez, leigázásához, bántalmazásához vezet, ugyanis „az elbizakodottságnak gyalázat a társa”.

21

7. Isten irgalma

Ma kezdődik az adventi időszak, és jól tettük, hogy elgondolkodtunk a lélek ellenségeinek cselvetésein: az érzékek és a könnyű léhaság rendezetlenségén, az értelem eltévelyedésén, mely szembeszáll az Úrral, a gőgös büszkeségen, mely terméketlenné teszi Isten és a teremtmények iránti szeretetünket. A lélek mindezen állapotai valós

akadályok, és nagy a romboló erejük. A liturgia ezért arra hív, hogy isteni kegyelemért könyörögjünk: „Hozzád emelem, Uram lelkemet, Istenem, tebenned remélek; ne hagyd, hogy megszegyenüljek, és ellenségeim ujjongjanak fölöttem!”²² Így imádkoztunk az introitusban. A felajánlás antifónájában pedig meg fogjuk ismételni: „tebenned remélek; ne hagyd, hogy megszegyenüljek!”

Most, hogy közeleg az üdvösség ideje, vigasztalóan hatnak a Szent Pál ajkáról elhangzó szavak: „Mikor azonban Üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete megjelent, megmentett minket, nem a mi igaz cselekedeteinkért, amelyeket véghezvittünk, hanem az ő irgalmasságából.”²³

Ha végigolvassátok a Szentírást, folyamatosan fel fogjátok fedezni benne Isten irgalmának jelenlétét: „betölti a földet”,²⁴ kiterjed minden

gyermekére, *super omnem carnem*,²⁵
„irgalom övezi”,²⁶ és
„megelőz”²⁷ bennünket, „gazdag”,²⁸
folyamatosan „megerősítettett
mirajtunk”.²⁹ Isten, aki szerető
Atyaként gondoskodik rólunk,
irgalma szerint emlékezik meg
rólunk:³⁰ irgalma jóságos,³¹ „mint az
esőt hozó felhők szárazság idején”.³²

Jézus fogja össze és foglalja egybe az
isteni irgalom teljes történetét:
„Boldogok az irgalmasok, mert ők
irgalmat nyernek.”³³ Egy másik
alkalommal pedig: „Legyetek tehát
irgalmasok, mint a ti Atyátok is
irgalmas.”³⁴ Az evangélium sok más
jelenete mellett mély nyomot hagyott
bennünk a házasságtörő asszony
iránt tanúsított irgalom, a tékozló fiú,
az elveszett juhok és a megbocsátást
nyert adós ember példázata, a naimi
özvegyasszony fiának feltámasztása.
³⁵ Hányan próbálnák az
igazságossággal magyarázni ezt a
nagy csodát! Meghalt annak a

szegény özvegynek az egyetlen gyermeke, aki értelmet adott az életének, és aki segíthette volna őt öregségében. Krisztus azonban nem igazságosságból cselekszik, hanem együttérzésből, mert megrendül az emberi fájdalom láttán.

Mily nagy biztonságérzetet kell, hogy adjon nekünk az Úr együttérzése!

„Ha hozzám kiált, meghallgatom, mert én irgalmas vagyok.”³⁶ Ez egy olyan meghívás, egy olyan ígéret, amelyet mindenképp teljesít.

„Járuljunk ezért bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmasságot nyerjünk, és kegyelmet találjunk az alkalmas időben való segítségre.”³⁷

Életszentségünk ellenzői semmit sem tehetnek, mert az Úr irgalmassága segítségünkre siet, és ha – saját hibánkból vagy gyengeségünkéből – el is esünk, az Úr megsegít és felemel bennünket. „Megtanultad, hogyan kerüld el a hanyagságot és tartsd

távol magadtól a gögöt, hogyan válj jámborral és maradj szabad az emberi kérdésektől, hogyan tedd az örökkévalókat a múlandó dolgok elé. Mivel azonban az emberi gyengeség nem tud biztos léptekkel haladni ebben a sikamlós világban, a jóságos orvos megmutatta neked az eltévelyedés elleni gyógyszert, és az irgalmas szívű bíró nem tagadta meg tőled a megbocsátás reményét.”³⁸ —

8. Az ember válasza

Az isteni irgalom eme légkörében bontakozik ki a keresztény ember léte. Ez erőfeszítéseinek a tere, melyben igyekeznek az Atya gyermekeként viselkedni. Hogy melyek a hivatás megerősítésének fő eszközei? Ma kettőt mutatok be neked, melyek a keresztény magatartás fő tengelyei: a lelki élet, továbbá a keresztény tanok, azaz hitünk mély ismerete.

Először is a lelki élet. Milyen kevesen értik ezt még ma is! A lelki életről hallva a komor templomok és egyes sekrestyék dohos légköre jut az az emberek eszébe. Már több mint negyed évszázada ismétlem, hogy nem ezt jelenti a lelki élet. Én a hétköznapi keresztények lelki életéről beszélek, akik általában a nyílt utcán, a szabadban járnak, és egész nap Jézusra figyelnek az utcán, a munkahelyükön, a családjukban és szabadidejükben. Mi ez, ha nem folyamatos imaélet? Talán nem igaz, hogy láttad annak szükségét, hogy imádságos lélek legyél, és az Istennel való érintkezés *megistenítsen*? Ez a keresztény hit, és mindig is így értelmezték az imádságos lelkek: „Az ilyen ember Istenné válik – írja Alexandriai Szent Kelemen –, mert ugyanazt akarja, amit Isten.”³⁹ —

Eleinte nehéz lesz. Erőfeszítésbe kerül, hogy az Úrhoz forduljunk, megköszönjük irántunk tanúsított

konkrét, atyai irgalmát. Isten szeretete aztán lassanként érezhetővé válik – noha nem érzésekről van szó –, mintha egy erős ütés érné a lelket. Krisztus az, aki szeretettel üldöz minket: „Íme, az ajtónál állok, és zörgetek.”⁴⁰ Mi a helyzet az imaéletteddel? Nem érzed olykor napközben a vágyat, hogy hosszasabban elbeszéljess vele? Nem monddod neki, hogy „majd elmesélem”, „majd még beszéljessünk erről”?

A kifejezetten az Úrral való beszélgetésre fenntartott pillanatokban a szív megnyílik, az akarat megerősödik, a – kegyelem által segített – értelem a természetfeletti valóságokkal hatja át az emberi valóságokat. Ennek gyümölcseiként mindig világos, gyakorlati elhatározások fognak születni arra vonatkozóan, hogy hogyan javíts a magaviseleteden, hogyan fordulj aprólékos szeretettel

minden ember felé, hogyan vesd bele teljesen magad – a jó sportolók buzgalmával – a szeretet és béke keresztény küzdelmébe.

Az imádság folytonossá válik, akár a szívdobogás vagy az erek lüktetése. Isten ilyesfajta jelenléte nélkül nincsen szemlélődő élet, szemlélődő élet nélkül pedig nem sokat ér a Krisztusért folytatott munka, hiszen a munkások hiába fáradoznak, ha Isten nem építi a házat.⁴¹

9. Az önmegtágadás sója

Megszentelődése érdekében a hétköznapi keresztény embernek – aki nem szerzetes, nem vonul vissza a világtól, ugyanis a világ az ő Krisztussal való találkozásának helye – nincs szüksége látható csuhára, sem megkülönböztető jegyekre. Őt belső jegyei különböztetik meg: Isten folyamatos jelenléte és az önmegtágadó lelkület. E kettő valójában egy és ugyanaz, mert az

önmegtagadás nem más, mint az
érzékek imádsága.

A keresztény hivatás az
áldozathozatalra, a penitenciára, a
vezeklésre való meghívás.

Vezekelnünk kell saját bűneink miatt
– hányszor és hányszor fordítottuk el
arcunkat, hogy ne lássuk Istent! – és
az emberiség összes bűne miatt.

Szorosan Krisztus nyomában kell
járnunk: „Állandóan hordozzuk
testünkben Jézus halálát”, Krisztus
önmegtagadását és megaláztatását a
kereszten, „hogy Jézus élete is
nyilvánvaló legyen testünkben”.⁴² A
mi utunk az áldozat útja, és ebben a
lemondásban *gaudium cum pace*,
öröm és béke találtatik.

Nem tekintünk szomorúsággal a
világra. Talán akaratlanul is sovány
szolgálatot tettek a hitoktatásnak
azok az életrajzírók, akik
mindenáron rendkívüli dolgokat
akartak találni Isten szent szolgálóinak

életében, már rögtön első felsírásuk pillanatában. Némely szentről azt mesélik, hogy gyermekkorában nem sírt, önmegtartóztatásképpen péntekenként nem szopta anyja mellét. Te és én sírtunk születésünkkor, ahogy illik, és anyánk mellét is megragadtuk anélkül, hogy érdekelt volna minket a nagybőjt vagy a kántorbőjt...

Most Isten segítségével megtanultuk felfedezni a mindig ugyanolyannak tűnő mindennapokban a *spatium veræ penitentiæ*-t, az igazi penitencia idejét, és ezekben a pillanatokban elhatározást teszünk az *emendatio vitæ*-re, életünk jobbá tételére. Ez az útja annak, hogy lelkünkben előkészüljünk a Szentlélek kegyelmének és inspirációinak befogadására, és ezzel a kegyelemmel jár együtt – ismétlem – a *gaudium cum pace*, az öröm, a béke és az állhatatosság az út során.⁴³

Az önmegtagadás életünk sója. A legjobb önmegtagadás pedig az, amely szembezáll – apró dolgokban, a teljes nap során – a test kívánságával, a szemek kívánságával és az élet kevélységével.

Önmegtagadások, melyek nem hátráltatnak másokat, melyek figyelmesebbé, megértőbbé, nyitottabbá tesznek minket másokkal szemben. Nincsen meg benned az önmegtagadás szelleme, ha sértődékeny vagy, ha csak saját önzéssel foglalkozol, ha mások fölé kerekedsz, ha nem tudsz lemondani a felszínes, sőt olykor a szükséges dolgokról sem, vagy ha elszomorodsz, amikor a dolgok nem úgy alakulnak, ahogyan eltervezted. Ellenben akkor van meg benned az önmegtagadás szelleme, ha képes vagy „mindenkinek mindene” lenni, hogy mindenkit üdvözíts.⁴⁴

10. Hit és értelem

Az imádságos és bűnbánó élet,
továbbá istengyermekségünk tudata
mélységesen jámbor keresztényekké
alakít minket. Isten előtt olyanokká
leszünk, mint a kisgyermek. A
jámborság a gyermekek erénye.
Ahhoz, hogy a gyermek apja karjaira
tudja bízni magát, éreznie kell, hogy
kicsi, és segítségre szorul. Sokat
elmélkedtem erről a fajta gyermeki
lelkületű életről, mely nem áll
ellentétben a lelki erősséggel,
ugyanis erős akaratot,
kiegyensúlyozott érettséget, szilárd
és nyitott jellemet követel.

Legyünk tehát jámborak, akár csak a
gyermek, de ne tudatlanok, hiszen
– lehetőségeihez mérten –
mindenkinek a hit komoly,
tudományos tanulmányozására kell
törekednie. A teológia tehát ezekből
áll össze: gyermeki jámborságból és
teológusi biztos tudásból.

E teológiai ismeretek – a jó és megalapozott *keresztény tanítás* – elsajátítása iránti törekvést elsősorban az a vágy hajtja, hogy megismerjük és szeressük Istent. Ugyanakkor e törekvés a hűséges lélek igyekezetének is következménye, hogy eljusson e világ legmélyebb értelméig, mely a Teremtő alkotása. Időről időre egyesek megpróbálják feléleszteni a hit és a tudomány, az emberi értelem és az isteni kinyilatkoztatás között fennálló állítólagos összeegyeztethetlenség témáját, mely csakis olyankor tud felszínre kerülni – és az összeegyeztethetlenség csak látszólagos –, amikor nem értjük a kérdés valódi tárgyát.

Ha a világ Isten kezéből származik, ha ő az embert saját képére és hasonlatosságára teremtette,⁴⁵ ha adott neki egy szikrát saját fényéből, akkor az értelem feladata az – még

kemény munka árán is –, hogy feltárja a dolgok isteni értelmét, amellyel természetüknél fogva rendelkeznek. A hit fényénél érzékeljük e dolgok természetfeletti értelmét is, ami a kegyelmi rendbe való felvételünk következménye. Nem szabad félnünk a tudománytól, ugyanis minden munka – ha valóban tudományos – az igazság felé törekszik, és Krisztus azt mondta: *Ego sum veritas*. Én vagyok az igazság.⁴⁶—

A keresztény embernek szomjaznia kell a tudásra. A legelvontabb tudományok ápolásától a kézműves ismeretekig minden Istenhez tud és kell, hogy vezessen. Mert nincsen olyan emberi feladat, amelyet ne lehetne megszentelni, amely ne lehetne saját megszentelődésünk oka és egyfajta lehetőség, hogy együttműködjünk Istennel a körülöttünk élők megszentelődésében. Jézus Krisztus

követőinek fénye nem maradhat a völgy ölén, hanem a hegycsúcson a helye, hogy „lássák jótetteiteket, és dicsőítsék Atyátokat, aki a mennyekben van”.⁴⁷

Így dolgozni imádság. Így tanulni imádság. Így kutatni imádság. Mindig ugyanoda lyukadunk ki: minden imádság, minden Istenhez vezet és kell, hogy vezessen, és a vele való folyamatos kapcsolatot táplálja reggeltől estig. Minden becsületes munka lehet imádság, és minden munka, amely imádság, apostolkodás. Ily módon a lelket megerősíti az egyszerűen és szilárdan élt élet egysége.

11. Advent reménye

Ezen az első adventi vasárnapon, amikor elkezdjük a visszaszámlálást a Megváltó születésének napjáig, nem akarok már többet mondani nektek. Megvizsgáltuk a keresztény hivatás valóságát, és megnéztük,

hogyan fogadott bizalmába az Úr, hogy elvezessük a lelkeket az életszentségre, hogy közelebb vigyük őket hozzá, hogy egyesítsük őket az egyházzal, és hogy minden szívre kiterjesszük Isten országát. Isten azt akarja, hogy odaadóak, hűségesek, figyelmesek, szeretetteljesek legyünk. Azt akarja, hogy szentek legyünk. Hogy legyünk nagyon az övéi.

Egyik oldalon gőg, érzékiség, undor, önzés van. A másikon szeretet, önátadás, irgalom, alázat, áldozat, öröm. Választanod kell. A hitben, reményben és szeretetben való életre kaptál meghívást. Nem teheted alacsonyabbra a mércét, nem maradhatsz a középszerűség elszigeteltségében.

Láttam egyszer egy vaskalitkába zárt sasmadarat. Koszos volt, és szinte alig volt már tolla. Karmai között egy rothadó húsdarabot tartott.

Belegondoltam, mi is lenne belőlem, ha elhagynám Istentől kapott hivatásomat. Megesett a szívem azon a magányos, vasra vert állaton, amely arra született, hogy a magasban szárnyalva szembenézzon a nappal. Felemelkedhetünk egészen Isten szeretetének, az emberek szolgálatának *alázatos magasságáig*, ehhez azonban arra van szükség, hogy ne legyenek lelkünkben olyan zezugok, ahova nem tud betörni Jézus Krisztus fénye. El kell vetnünk minden olyan aggodalmat, amely elválaszt tőle. Így Krisztus lesz értelmekben, Krisztus lesz ajkadon, Krisztus lesz szívedben, Krisztus lesz kezéd műveiben. Egész életed – szíved és tevékenységeid, értelmek és szavaid – telve lesznek Istennel.

„Egyenesedjétek fel, és emeljétek fel a fejéteket, mert közel van a ti megváltástok”⁴⁸ – olvastuk az evangéliumban. Advent ideje a remény ideje. Keresztény hivatásunk

teljes panorámája, életünknek ez az
egysége – melynek ereje Istennek, a
mi Atyánknak a jelenléte –
mindennapi valóság lehet és kell,
hogy legyen számunkra.

Kérd ezt velem együtt a Szűzanyától,
és közben képzelj el, hogyan
tölthette a várakozás hónapjait Fia
megszületése előtt. Miasszonyunk, a
boldogságos Szűz Mária pedig el
fogja érni, hogy *alter Christus, ipse
Christus*, másik Krisztus, maga
Krisztus váljék belőled!

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Josemaría Escrivá, *Es Cristo que pasa*.

Fordította: Szádvári Panka

1 Ef 1,4

2 Mt 13,36

3 Vö. Mt 16,6–7

4 Vö. Lk 22,24–27

5 Vö. Mt 14,31; 16,8; 17,19; 21,21

6 Mt 16,16

7 Mt 16,23

8 Aranyszájú Szent János: *In Matthaeum homiliae*, 54, 4 (PG 58, 537)

9 Jn 11,16

10 Vö. Én 8,6

11 Vö. Gal 8,6

12 Vö. Mt 4,19

13 1Kor 15,8–9

14 Róm 13,11–12

15 1Jn 2,16

16 Mt 5,8

17 Vö. Dán 2,33

18 Róm 7,21–24

19 Róm 7,25. A spanyol eredeti szó szerint fordítva: „Isten kegyelme Jézus Krisztus, a mi Urunk által.” (a ford. megj.)

20 Ter 3,5

21 Péld 11,2

22 Zsolt 25(24),1–2

23 Tit 3,4–5

24 Zsolt 33(32),5

25 Sir 18,12

26 Zsolt 32(31),10

27 Zsolt 59(58),11

28 Zsolt 36(35),8

29 Zsolt 117(116),2

30 Vö. Zsolt 25(24),7

31 Vö. Zsolt 109(108),21

32 Sir 35,26

33 Mt 5,7

34 Lk 6,36

35 Vö. Jn 8,1–11; Lk 15,11–32; Lk 15,1–7; Mt 18,21–35; Lk 7,11–17

36 Kiv 22,26

37 Zsid 4,16

38 Szent Ambrus: *Expositio Evangelii secundum Lucam*, 7 (PL 15, 1540)

39 Alexandriai Szent Kelemen: *Paedagogus*, 3, 1, 1, 5 (PG 8, 556)

40 Jel 3,20

41 Vö. Zsolt 127(126),1

42 2Kor 4,10

43 „Gaudium cum pace,
emendationem vitae, spatium verae
poenitentiae, gratiam et
consolationem Sancti Spiritus,
perseverantiam in bonis operibus,
tribuat vobis omnipotens et
misericors Dominus, amen.” (Római
breviárium, előkészítő ima a
szentmisére)

44 Vö. 1Kor 9,22

45 Vö. Ter 1,26

46 Vö. Jn 14,6

47 Mt 5,16

48 Lk 21,28